

Životné prostredie

revue pre teóriu a tvorbu životného prostredia

Obsah

1/1992

M. J. Lisický: Ekologická, ale najmä environmentálna výchova	5
J. Kulich: Ekologická výchova v ČSFR - bariéry a perspektívy	9
L. Miklós: Koncepcia rozvoja ekologického výskumu a vzdelávania SKŽP	12
M. Braniš: Management v programe environmentálnej výchovy na vysokých školách	18
M. Ružička: Úsilie o ekologickú gramotnosť	21
J. Krcho: Environmentálna výchova v programe výuky Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave	23
J. Keppl, R. Špaček: Environmentálna výchova vo výuke architektov	25
J. Szolgay: Environmentálna výchova v programe výuky vodohospodárskych inžinierov na stavebných fakultách	28
J. Tölgessy: Environmentálna výchova na CHTF STU v Bratislave	32
D. Kvasničková: Ekologická výchova v základných a stredných školách	34
J. Pagáč: Environmentálna výchova neformálne	38
Aktuality	
J. Gregor: Nadácia Laca Dolána	2
J. Drdoš: Reprezentatívne stretnutie amerických a česko-slovenských geografov	3
Stredo európsky seminár o životnom prostredí	4
J. Kovačičová: Životné prostredie podporujúce zdravie	48
D. Kvasničková: Celostátna konferencia Ekologická výchova	49
Tribúna	
V. Rosová, G. Bianchi: Psychologické poznámky k výchove človeka žijúceho v súlade s prostredím	41
T. Hrnčiarová: Keď architektúra lahodí oku ekológa	44
Kontakty	
J. Čerovský: Globálna dimenzia ekologickej výchovy	46
Knihy	
E. Kallivodová: Rok husi divej	50
M. Kozová: Odborná prax profesionálneho managementu	51

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

Práve v týchto dňoch, keď odovzdávame prvé číslo nového ročníka do tlačiarne, pripomíname si významnú, priam predelovú udalosť v oblasti environmentálnej výchovy. 14. -26. októbra 1977 sa uskutočnila v Tbilisi z iniciatívy UNESCO a UNEP prvá medzivládna konferencia o výchove v oblasti životného prostredia. Jej závery sa v nasledujúcich mesiacoch a rokoch často citovali, ale málo realizovali. Inventúra po 14 rokoch nie je najlepším vysvedčením o tom, ako riešime jednu z najnaliehavejších úloh súčasného ľudstva. Sú aj pálčivejšie celosvetové problémy, ale ich riešenie v budúcnosti sa jednoznačne spája práve s kvalitou a úspešnosťou súčasnej environmentálnej výchovy. Mýli sa ten, kto sa nazdáva, že sociálne, hygienické a ďalšie regionálne i globálne problémy možno riešiť vyrhnuté z ich environmentálnych súvislostí.

Nezodpovednosť, vandalstvo a neúcta k životu, podobne ako narkománia, terorizmus a zločinnosť vôbec vyplývajú zo zlej sociálnej adaptácie, nedostatočnej integrácie v kolektíve a z pocitu, že človek nemôže tvorivo uplatniť vlastné sily. Východisko z tejto situácie má aspekt sociálny a výchovný. Spoločnosť má podporiť všestranný rozvoj jednotlivca, nielen rozvoj jeho schopností, ale i možností sebarealizácie. Pokiaľ ide o výchovu, uvedomelý a poctivý vzťah k ochrane prírody ako základu starostlivosti o životné prostredie treba pestovať od útleho detstva. Dôležité sú návyky, ktoré dieťa absorbuje ešte v predškolskom veku. Sú to často zdanlivé drobnosti v každodennom živote, ale musia sa stať samozrejmosťou. Vychádzajú z požiadavky úcty k všetkému živému, z náročnosti voči sebe samému, skromnosti a poctivosti vo vzťahu k druhým.

Mikuláš J. Lisický

ENVIRONMENTAL EDUCATION

Exactly in these days when we are passing down the first issue of the new volume to the press we remember an important event in environmental education. During the 14th -26th October 1977 was held in Tbilisi the first intergovernmental conference on environmental education on the initiative of UNESCO and UNEF. Its conclusions were often cited but less realized in the following months and years. The summarization after 14 years is not the best certificate of the solution of one of the most urgent task of the mankind. There are more urgent world-wide problems, but their solution in the future is connected just with the quality and success of the present -day environmental education. He is mistaken who presumes that social, hygienic and other regional and global problems may be solved separately from their environmental inherences.

Irresponsibility, vandalism, disrespect for life, similarly as narcomania, terrorism and criminality are followed from wrong social adaptation, insufficient integration within the collective and from the feeling that man cannot creatively assert himself. The way out from this situation has social and educational aspect. Society has to help in extensive development of the individual, not only in the development of his intellectual powers but also support the possibilities of his self-realization. Concerning the education, conscious and honest relation to nature conservation as to the basis of the care of human environment is necessary to be developed since the early childhood. Habits of the child absorbed during the pre -school age are very important. They are often seemed to be trivialities but they have to become natural. They result from the respect for living nature, from pretentiousness towards himself, from modesty and honesty towards others.

Mikuláš J. Lisický